

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 33260**Nom:** Estètica i filosofia de les arts I**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1012 - Grau en Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	2	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1012 - Grau en Filosofia	Estètica i Filosofia de les Arts	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

FERRER MAS ANACLETO

LOPEZ SANZ HASAN GERMAN

VIDAL MAYOR FRANCISCA VANESSA

RESUM

Presentació o introducció d'alguns problemes essencials, en la seua dinàmica històrica, del pensament estètic occidental en la seua relació amb la filosofia, la teoria o la crítica dels llenguatges artístics al llarg de la seua evolució i ampliació progressiva; i el context social de les idees o categories estètiques més rellevants. Els ítems arreplegats i la bibliografia proposada en cada apartat tenen un caràcter general orientatiu per a la docència dels diferents grups de l'assignatura, sense impedir als docents la possibilitat d'introduir un punt de vista propi en el desenvolupament del programa i en l'elecció concreta del material textual en funció dels interessos acadèmics de la titulació de destinació, Filosofia. Titulació de destinació, Filosofia.

Així mateix, de manera transversal aquesta assignatura contribueix al desenvolupament de l'ODS4 (educació de qualitat), en fomentar el pensament crític, la reflexió autònoma i la comprensió de la cultura i les arts des d'una perspectiva filosòfica. Igualment, es relaciona amb l'ODS5 (igualtat de gènere) i l'ODS10 (reducció de les desigualtats) mitjançant l'atenció als biaixos androcèntrics, la diversitat i el respecte a la pluralitat. Finalment, afavoreix l'ODS16 (pau, justícia i institucions sòlides) en promoure valors ètics, el diàleg crític i el compromís social responsable.

A l'assignatura s'afavorirà el coneixement del marc normatiu i els principis fonamentals de la Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual. Es tractaran continguts en matèria de igualtat i amb perspectiva de gènere, i s'atendrà a les estratègies de prevenció, sensibilització i detecció de situacions de violència sexual a l'àmbit educatiu, alhora que s'integraran pràctiques docents d'actuació per a la prevenció i detecció de violències sexuals, en coordinació amb els recursos institucionals i protocols establerts per la UV.

;

>

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

L'assignatura constitueix la primera part de la matèria d'Estètica i filosofia de les arts i en conseqüència hauria de cursar-se amb anterioritat a l'assignatura d'Estètica i filosofia de les arts II.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1004 -

Adquirir habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau d'autonomia creixent.

Adquirir la capacitat per plantejar i resoldre problemes, així com de prendre decisions, en un temps limitat.

Adquirir un coneixement bàsic dels problemes, els textos i els mètodes propis que ha desenvolupat la filosofia al llarg de la història, reconeixent-hi els possibles biaixos androcèntrics.

Apreciar l'autonomia i la independència de judici.

Capacitat de comunicació en una llengua estrangera.

Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.

Conèixer les idees i els arguments dels principals filòsofs i pensadors, extrets dels seus textos, així com la investigació de les seues diverses tradicions i escoles, identificant-hi els possibles biaixos androcèntrics.

Estimar positivament el pensament original i creatiu.

Expressar amb precisió els resultats de l'anàlisi de problemes controvertits i complexos.

Identificar i avaluar amb claredat i rigor els arguments presentats en textos o exposats oralment.

Identificar les qüestions de fons que subjauen a qualsevol tipus de debat.

Manejar amb soltesa i eficàcia les diverses fonts d'informació: bibliogràfiques, electròniques i altres.

Manejar-se amb soltesa en l'estudi filosòfic d'àrees particulars de la investigació i de la praxi humana, com ara la ment, el coneixement, el llenguatge, la tecnologia, la ciència, la societat, la cultura, l'ètica, la política, el dret, la religió, la literatura, les arts i l'estètica, evitant els caires androcèntrics.

Reconèixer i respectar allò que és diferent i plural.

Relacionar problemes, idees, escoles i tradicions.

Saber adaptar-se a noves situacions.

Saber aplicar els coneixements adquirits per aclarir o resoldre determinats problemes aliens al propi àmbit de coneixement.

Saber treballar en equip evitant la discriminació per raons de gènere.

Saber treballar en un context internacional.

Ser capaç d'adquirir compromisos socials i ètics.

Ser capaç d'aprenentatge autònom.

Ser capaç d'assumir compromisos socials i ètics.

Ser capaç d'innovació i creativitat.

Ser capaç d'obtenir informació a partir de diferents fonts primàries i secundàries.

Ser capaç d'organitzar i planificar els temps de treball.

Ser capaç de comunicar-se amb experts de la seua àrea de coneixement i d'altres àrees.

Ser capaç de manejar les aplicacions de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Ser respectuós amb la diferència i la pluralitat evitant la discriminació per raons de gènere.

Tenir capacitat d'aplicar els coneixements en la pràctica.

Tenir capacitat de crítica i autocrítica.

Tenir capacitat de transmetre a altres (experts o no) informació, idees, problemes i solucions.

Tenir capacitat per analitzar, sintetitzar i interpretar dades rellevants d'índole cultural, social, política, ètica o científica, i d'emetre'n judicis reflexius des d'una perspectiva no androcèntrica.

Treballar amb un grau creixent d'automotivació i autoexigència.

Utilitzar i analitzar amb rigor terminologia filosòfica especialitzada.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La caixa d'eines: Terminologia bàsica.

Caminant per fronteres difuses: Història de l'art, Estètica, Teoria de l'art, Filosofia de l'art, Crítica i poètica.

2. Principis d'ahir i d'avui.

L'antiga catarsi, de la mimesi a la representació, de la mimesi a la invenció. L'art sota el prisma de la comunicació. Art i quotidianitat.

3. Imatge de l'artista.

El procés creador. De l'artesà a l'artista. Els poders del geni. L'artista i la ciutat. Tornant al taller amb les avantguardes. L'àngel caigut? L'artista avui.

4. Claus de l'experiència estètica.

Un protagonisme variable: contemplador / receptor / consumidor. Reflexions.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	5,00
Teoria	30,00
Seminari	15,00
Total hores	50,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	10,00
Preparació de classes	40,00
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	100,00

METODOLOGIA DOCENT

CLASSES PRESENCIALS: Hi ha 2 hores de classes teòriques i 1 de classes pràctiques, impartides pel professor i en les quals poden participar els/les estudiants.

PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES: Els i les estudiants han d'assistir a les classes teòriques i pràctiques havent llegit el material que, per a cada sessió, haja recomanat el professor.

PREPARACIÓ DE TREBALLS PRÀCTICS I REALITZACIÓ DE TREBALL EN EQUIP: Al llarg del curs els/les estudiants han de preparar almenys un treball, bé individualment, bé en equip, sota la direcció i la supervisió del professor.

TUTORIES: Hi ha dos tipus de tutories, unes de programades per a la preparació i supervisió del treball pràctic i d'altres per a consultes.

ic i d'altres per a consultes.

AVALUACIÓ

Prova escrita: La qualificació de la prova escrita suposa el 80% de la nota final.

Treballs pràctics individuals i/o en equip: La qualificació dels treballs pràctics suposa el 20% de la nota final.

La composició de la nota final s'atindrà, en síntesi, a un 80% per la prova escrita i a un 20% per als treballs pràctics.

-El curs consta d'una pràctica (puntuada sobre 2) i un examen (puntuat sobre 8).

-Per a poder aprovar, els/les alumnes han de realitzar l'examen i la pràctica.

-Per a poder sumar els punts obtinguts en la pràctica, els/les alumnes han d'haver obtingut almenys un 4 (sobre 8) en l'examen.

-Si l'alumnat no lliura la pràctica, se'ls qualificarà amb un NO PRESENTAT (donat el caràcter TEORICOPRÀCTIC de l'assignatura), però se li conservarà la nota obtinguda en l'examen fins que la

presente. En aquell moment, se li aplicaran els criteris exposats més amunt.

PLAGI:

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

[Referències bàsiques]

Tema 1

- J.Fuster. Indagacions i Propostes (vore "El Descrèdit de la realitat") (Ed. 62)
- S. Marchán. La Estètica en la cultura moderna (Alianza)
- L. Pareyson. Conversaciones de estética (vore "Breve historia de un concepto perenne") (Antonio Machado Libros. La balsa de medusa)
- P. O. Kristeller. El pensamiento renacentista y las artes (vore "El sistema moderno de las artes") (Taurus)
- M. Calinescu. Cinco caras de la modernidad (vore "La idea de modernidad") (TécnoS)

Tema 2

- R. Bodei. La forma de lo bello (Antonio Machado libros)
- R. Assunto. La antigüedad como futuro (Antonio Machado libros)
- H. R. Gauss. Las transformaciones de lo moderno (vore "El arte como anti-naturaleza. El cambio estético después de 1789") (Antonio Machado libros)
- E. Trias. Lo bello y lo siniestro (Debolsillo)

Tema 3

- E. Kris y O. Kurz. La leyenda del artista (Cátedra)
- E. Neumann. Mitos de artista (TécnoS)

- F. Calvo Serraller. La novela del artista (Mondadori)
- I. Kant. La Crítica del Juicio (Espasa-Calpe, Austral)
- R. Barthes. El susurro del lenguaje (vore "La muerte del autor") (Paidós)
- I. Berlin. Las raíces del romanticismo (Taurus)
- E. Trías. El artista y la ciudad (Anagrama)
- Baudelaire. El pintor de la vida moderna (Taurus)
- Balzac. La obra maestra desconocida (Visor Libros)
- G. W. F. Hegel. Lecciones sobre estética.

Tema 4

- W. Tatarkiewicz. Historia de seis ideas (conceptos de belleza subjetiva y experiencia estética) (Tecnos)
- U. Eco. Obra abierta (Ariel)
- U. Eco. Lector in fabula (Lumen)
- G. Durand. Lo imaginario (Ediciones del Bronce)
- J. Starobinski. La relación crítica (vore "Breve historia del concepto de imaginación")
- E. Gombrich. Arte e Ilusión (Debate)
- Th. W. Adorno. Estética 1958/59 (Las cuarenta)
- W. Benjamin. La obra de artes en la época de su reproductibilidad técnica (Abada)

[Referències complementàries]

- W. Henckmann & K. Lotter (eds.). Diccionario (Lexicon) de estética (Crítica)
- E. Souriau. Diccionario de la Estética (Akal)
- W. Tatarkiewicz. Historia de la Estética (Akal)
- F. Azúa. Diccionario de las Artes (Anagrama)